

STAATSTOEZICHT OP DE VOLKSGEZONDHEID

geneeskundige inspectie van de volksgezondheid voor Noord-Brabant

Schubertsingel 32
's-hertogenbosch
telefoon (073) 158323 / 158881
postrekeningnummer 1087024
correspondentie uitsluitend:
postbus 90117
5200 MA 's-HERTOGENBOSCH

Aan het College van Gedeputeerde
Staten van Noord-Brabant
Brabantlaan 1
5216 TV 's-HERTOGENBOSCH

bereikbaar vanaf station N.S., B.B.A. stadsdienst lijn 1
(AA wijk via zuid) en lijn 159 (Uden) halte Provinciehuis.

Uw brief :
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 1327001/IV
Onderwerp : Cadmium in de Kempen

's-HERTOGENBOSCH

18 februari 1987

Geacht College,

Naar aanleiding van de aanbieding van de "Rapportage van een onderzoek naar effecten op de nierfunctie in een langdurig aan cadmium blootgestelde populatie in de Kempen en een controle populatie", berichten ondergetekenden u het volgende.

Genoemd rapport is opgesteld door het RIVM in opdracht van de Geneeskundig Hoofdinspecteur.

De bevindingen als vermeld in de rapporten geven aanleiding om op verscheidene punten uw aandacht te vestigen. Achtereenvolgens zullen deze worden genoemd.

Consequenties van de rapportage voor de volksgezondheid in geneeskundig opzicht

Bij schrijven van 11 april 1983 door de Geneeskundig Inspecteur is uw College mededeling gedaan van een analyse van toen beschikbare epidemiologische gegevens, waarbij de indruk werd bevestigd dat de cadmiumverontreiniging in de Kempen geen aanleiding heeft gegeven tot manifeste ziekteverschijnselen ten gevolge van bepaalde nierziekten. In het daaropvolgend interim-rapport van de werkgroep cadmiumcontaminatie van het Staatstoezicht op de Volksgezondheid uit mei 1984 werd melding gemaakt, dat de incidentie van nierstenen in Nederland enige overeenkomst vertoont met de verontreiniging van het milieu met cadmium.

De thans bekend geworden gegevens zijn hiermee in overeenstemming. Op de vragenlijst in Luyksgestel werd het voorkomen van nierstenen meer genoteerd.

Ten aanzien van de meeste nierfunctiewaarden zijn geen verschillen gevonden tussen beide plaatsen.

-Het-

Bijlagen:

Het is niet uitgesloten dat de gemeten verandering in nierfunctie een samenhang vertoont met de nu aangetoonde hogere lichaamsbelasting met cadmium van de bevolking van Luyksgestel.

Het is deze laatste bevinding op grond waarvan gesteld moet worden dat hier uit gezondheidskundig oogpunt sprake is van een ongewenste situatie.

Naar het oordeel van de Geneeskundig Inspecteur betekent een en ander dat in het belang van de volksgezondheid, die maatregelen gewenst zijn, die erop gericht zijn de lichaamsbelasting met cadmium terug te dringen.

Consequenties van de rapportage voor de volksgezondheid in verband met het levensmiddelengebruik

De bevindingen in de rapportage vormen een ondersteuning voor de advisering zoals die sinds 1983 werd geformuleerd toen de cadmiumkwestie begon te spelen. De adviezen zijn er steeds op gericht geweest om de opname van cadmium via de voeding zoveel mogelijk te beperken. Met name werd iedere consumptie van voedingsmiddelen ontraden waarvan het cadmiumgehalte de (destijds voorlopige) normen van de Regeling normen zware metalen (Warenwet) overschreed. Indien de strekking van het voorgaande door uw College wordt onderschreven, dient bij het vaststellen van het saneringsbeleid te worden bedacht dat inmiddels uit onderzoekingen in het gebied is gebleken dat bij cadmiumconcentraties van meer dan 0,7 mg/kg dróge stóf, afhankelijk van de overige eigenschappen van de bodem, in de meest gevoelige gewassen overschrijding van deze normen kan optreden.

Consequenties van de rapportage voor de hygiëne van het milieu

Het bovengenoemde RIVM-rapport, samen met overige recente rapportages op milieugebied (bijvoorbeeld Haskoning, TAUW, BMF), brengt de Inspecteur Milieuhygiëne tot de volgende drie adviezen aan uw college:

- De blootstelling van de inwoners van de Kempen aan de milieuverontreiniging met cadmium en andere zware metalen zal (op korte termijn) zoveel mogelijk verminderd moeten worden. De belangrijkste blootstellingsroute lijkt te gaan via het consumeren van groenten, die zijn verbouwd op verontreinigde grond van privé- en volkstuinten. Daarom dient ten aanzien van al deze tuinen een beslissing te worden genomen over de te treffen saneringsmaatregelen. Bij cadmiumconcentraties in de grond hoger dan 0,7 mg/kg droge stof worden in toenemende mate individuele gewasnormen (op grond van de Warenwet) overschreden, waardoor de kans op effecten zoals beschreven in het RIVM-onderzoek toeneemt. Om deze reden zullen vanaf 0,7 mg/kg droge stof maatregelen geboden zijn. Voor concentraties tussen 0,7 en 2,5 mg cadmium/kg droge stof moet besloten worden, welke maatregelen (inclusief afgraven) daartoe het meest geschikt zijn.

-voor-

Voor concentraties, die hoger zijn dan in Luyksgestel in de bodem zijn aangetroffen, namelijk boven 2,5 mg cadmium/kg droge stof is een definitieve sanering van privé- en volkstuinten noodzakelijk, zoals afgraven en vervangen door schone grond.

Het bovenstaande zou zo spoedig mogelijk in de vorm van een saneringsvoorstel voorgelegd dienen te worden aan de minister van VROM en daarbij zou hem tevens verzocht moeten worden de verontreiniging in de Kempen aan te merken als een zogenaamd "omvangrijk project".

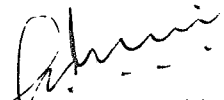
- De overige aspecten van de milieuverontreiniging in de Kempen, zoals de assenwegen, onderwaterbodems, grondwater, natuurgebieden en het bedrijfsterrein van Budelco, dienen - nu de inventariserende onderzoeken nagenoeg zijn afgerond - onderwerp te zijn van een zo spoedig mogelijk te starten saneringsonderzoek. Dit onderzoek zal eveneens moeten uitmonden in een saneringsvoorstel aan de minister van VROM als eerst-verantwoordelijke teneinde te komen tot een integrale aanpak van het "Kempen-probleem".
- De saneringsmaatregelen ten aanzien van het milieu zijn alleen dan zinvol als gegarandeerd kan worden dat het milieu niet opnieuw verontreinigd raakt. Derhalve dient de hoogste prioriteit gegeven te worden aan het terugdringen van de huidige emissies. Hierbij wordt met name gedacht aan de milieubelasting door de Belgische en Nederlandse zinkindustrie. Uiteraard zijn hier bestuurlijke inspanningen voor nodig op nationaal en internationaal niveau.

De Geneeskundig Inspecteur van de
Volksgezondheid voor Noord-Brabant,

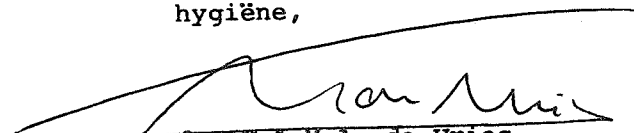
J.W. Schaper

De Inspecteur van de Volksgezondheid
belast met het toezicht op Levens-
middelen,

dr. A.F.M.G. Luijpen

De Regionaal Inspecteur van de
Volksgezondheid voor de Milieu-
hygiëne,

dr. H.A.M.A. de Vries

Type: AK
Coll: